

Rondvraagnotitie

Datum
24 januari 2023

Zaaknummer
2022-016331

Blad
1 van 1

Aan

Het college van Gedeputeerde Staten

Ambitie en thema

- Ambitie 3 Natuur en Cultuur
- Ambitie 5 Economie en mobiliteit

Portefeuillehouder

Peter Drenth

Van

Gelderse Maatregelen Stikstof

Onderwerp

Woo-verzoek intrekingsbesluiten A15 en A27

OPENBAAR

RONDVRAAGNOTITIE VOOR DE GS VERGADERING VAN 31 januari 2023

Doel van deze rondvraag

Informeren over het openbaar maken van email en whatsapp berichten met bijlagen over de intrekingsbesluiten A15 en A27

Toelichting

Aanleiding

Op 24 november 2022 hebben Gedeputeerde Staten een Woo-verzoek ontvangen van een journalist van het programma Een Vandaag (hierna: verzoeker). De verzoeker heeft om documenten gevraagd welke gaan over de verwerving van stikstofruimte in de provincie Gelderland door Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

In lijn met de afspraken zoals weergegeven in de rondvraagnotitie van 5 juli 2022, zaaknummer 2022-005336 wordt u geïnformeerd over de afhandeling van dit Woo-verzoek vanwege de politieke gevoeligheid in dit dossier. De documenten zullen op 1 februari a.s. openbaar worden gemaakt.

Context

Rijkswaterstaat (RWS) wil een aantal projecten uitvoeren en heeft hiervoor een aantal Tracébesluiten in procedure, namelijk:

- A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15), besluit genomen;
- A27/A12 Ring Utrecht, besluit genomen;
- A28/A1: Knooppunt Hoevelaken, wordt voorbereid.

Datum
24 januari 2023

Zaaknummer
2022-016331

Blad
2 van 6

Voor het realiseren van de projecten is stikstofruimte nodig om directe negatieve gevolgen en om netwerkeffecten teniet te doen. Rijkswaterstaat (RWS) heeft ten behoeve van deze projecten een aantal bedrijven (deels) opgekocht.

Het overdragen van stikstofruimte wordt ook wel extern salderen genoemd. De Provincie Gelderland heeft extern salderen mogelijk gemaakt door dit op te nemen in de Beleidsregels salderen in Gelderland. Uit het ontwerp Tracébesluit A27 blijkt dat RWS (gedeelten van) diverse agrarische bedrijven heeft aangekocht. Niet duidelijk is of RWS in deze aankopen afspraken heeft gemaakt in lijn met de verplichtingen in onze beleidsregels. Ook draagt het aankopen van bedrijven niet bij aan een gebiedsproces.

Publicatie mailwisseling door ministerie van I&W

Op 16 november jl. gaf het ministerie van I&W mailwisselingen aan de Gelderlander en EenVandaag waaruit blijkt dat overleg is geweest tussen de Provincie Gelderland en RWS, onder andere op 12 november 2021 tussen de Minister en gedeputeerde Drenth en op 19 januari 2022 met de HID-ON over o.a. de A15 en de A27. Ook blijkt dat er email verkeer is geweest op ambtelijk niveau met de provincie Gelderland over de aankoop van bedrijven. De medewerker van RWS concludeert daarin in een interne mail op 9 maart 2022 dat op dat moment bellen door de Minister niet meer nodig is.

Spoeeddebat

Op 16 november jl. vond een spoeddebat plaats in PS over twee centrale vragen:

- Zijn op de beleidsregels die gelden voor extern salderen binnen Gelderland ook van toepassing op het saldo dat wordt overgedragen ten behoeve van de projecten van RWS, en
- is bestuurlijke afstemming geweest over de opkoop van boerderijen in Gelderland door het Ministerie van I&W (RWS).

Na het spoeddebat is een motie aangenomen waarin GS werd gevraagd om 'geen medewerking te verlenen aan het intrekken van de Gelderse natuurvergunningen zolang de Gelderse beleidsregels en/of bestuurlijke afspraken worden geschonden'.

Aangevraagde info EenVandaag:

Alle ambtelijke en bestuurlijke communicatie over (voornemens tot) aankoop van stikstofruimte of bedrijven, de inzet van (rest)ruimte en over de interpretatie en toepassing van (beleids)regels en (bestuurlijke) afspraken. Het gaat daarbij om alle interne en externe correspondentie over alle hierboven genoemde aspecten. Het betreft de periode 9 februari 2022 tot en met 24 november 2022.

De openbaar te maken stukken zijn de afgelopen weken voorgelegd aan de derde-belanghebbenden ter zienswijze. In dit geval gaat het onder andere om Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het besluit in ambtelijk mandaat wordt genomen door de manager van het Regieteam nadat het college via deze rondvraagnotitie kennis heeft genomen van dit voornemen.

Mogelijke gevoeligheid

Datum
24 januari 2023

Zaaknummer
2022-016331

Blad
3 van 6

Omdat de informatie betrekking heeft op een onderwerp dat aan de orde is geweest in een spoeddebat van provinciale staten en ook in verschillende media aan de orde is geweest, is het openbaar maken van deze informatie mogelijk gevoelig.

Bij de openbaar te maken stukken gaat het ook om mailcorrespondentie tussen medewerkers intern over de (concept) aanvragen voor de gedeeltelijke intrekkingen en over de discussie of de beleidsregels ook van toepassing zijn op de (gedeeltelijke) intrekkingen van de bedrijven waarmee RWS afspraken heeft gemaakt. Dezelfde discussie is extern met RWS gevoerd. Daarin wordt telkens weer aangehaald dat wij van mening zijn dat onze beleidsregels ook bij de (gedeeltelijke) intrekking van de vergunningen van toepassing zijn. De betreffende informatie laat zien dat we vasthouden aan onze beleidsregels, ook daar waar andere overheden het besluit nemen om de beschikbare stikstofruimte te benutten. Ook al gaan wij alleen over het intrekken van de vergunning.

Daarnaast gaat het over communicatie tussen de Provincie Gelderland en RWS waar het specifiek gaat over de locaties die RWS (gedeeltelijk) wil verwerven. RWS heeft ambtelijk de provincies geïnformeerd over met welke bedrijven gesprekken werden aangegaan. Hieruit kan worden opgemaakt dat, zoals recent ook werd gemeld in de media, dat er afstemming plaats vindt tussen overheden bij de aankoop van bedrijven. In die berichten werd gemeld dat dit mogelijk in strijd is met de mededingingswetgeving. Overheden zijn echter gebonden aan het vergoeden van getaxeerde waarde en hebben niet de mogelijkheid om tegen elkaar op te bieden. De onderlinge afstemming wordt vooral ingegeven vanuit de gedachte dat we willen handelen vanuit het principe “werken als één overheid”.

In het politieke debat is ook de vraag aan de orde geweest of de bestuurlijke afspraken tussen Rijk en provincies met betrekking tot het elkaar informeren voldoende zijn nagekomen. Deze afspraken zijn door de Minister en uw college verschillend geïnterpreteerd. Zo was tot voor kort niet duidelijk dat uw college graag geïnformeerd werd door het Rijk nadat een koop is gerealiseerd en voordat dat publiekelijk wordt gemaakt. In een overleg met Minister Harbers is recent afgesproken dat de provincie ook voorafgaand aan de publicatie van de aankoop wordt geïnformeerd. Ook is er mogelijk verschil van inzicht over de term “bestuurlijke afstemming”, bijvoorbeeld of overleg tussen de HID en gedeputeerde kan worden gekwalificeerd als bestuurlijk overleg.

Het openbaar maken van de documenten kan ertoe leiden dat inzichtelijk wordt dat er is onderhandeld over de voorwaarden die verbonden worden aan een intrekkingsbesluit. Deze ruimte kunnen ook andere partijen bij andere (ontwerp)beschikkingen opzoeken. De Woo biedt echter geen grondslag om dit te voorkomen.

De volgende documenten worden openbaar gemaakt:

9 maart 2022: email van provincie aan RWS waarin wordt bevestigd dat ambtelijk telefonisch overleg is geweest over de aankoop van boerderijen op de Veluwe. Uit de Bijlage 8 “Uitgangspunten depositieberekening extern salderen veehouderijen ten behoeve van project Ring Utrecht” van 13 juli 2022 kan worden opgemaakt dat het in 2 gevallen ging om aankopen tbv de A27.

13 april 2021: Statenbrief "Naar gecontroleerde openstelling extern salderen"

30 maart 2022: externe mailwisseling met RWS over aankoopbeleid

6 mei 2022: Ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk. (5 versies)

17 mei 2022: Interne mail over relatie met GSB

20 mei 2022: Mailwisseling met RWS over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk

20 mei 2022: interne mail over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk

20 mei 2022: interne mail over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk

7 juni 2022: mail van RWS over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk.

20 juni 2022: interne mail over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk

22 juni 2022: interne mail over stand van zaken overleg VIA15

6 juli 2022: Interne mail over relatie beleidsregels en intrekking vergunningen.

7 juli 2022: Interne mail over informeren van gedeputeerden over intrekking vergunningen VIA15

7 juli 2022: Externe mail met RWS over koppeling beleidsregels aan intrekking vergunningen VIA15A15

28 juli 2022: In- en externe mail met RWS over overleg met gedeputeerde over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk.

28 juli 2022: In- en externe mail met RWS over ontwerp intrekkingbesluit Winterswijk.

8 augustus 2022: Interne mail over sloopverplichtingen VIA15

8 augustus 2022: Interne mail over informeren

25 augustus 2022: interne mail over intrekkingbesluit Winterswijk

6 september 2022: Intern mailwisseling mbt voorbereiding bestuurlijk overleg met HID over VIA15.

6 september 2022: intern mailwisseling met suggesties voor antwoorden op vragen van Een Vandaag over oa de Ring Utrecht

8 september 2022: In- en externe mailwisseling over afspraken met RWS over sloop van stallen bij intrekken van vergunningen

12 september 2022: interne en externe mailwisseling over inzet van restruimte

14 september 2022: publicatie voornemen intrekken vergunningen Winterswijk

14 september 2022: eerste concept antwoorden op Statenvragen mbt aankoop A27

15 september 2022: interne mail over tekst tbv het formuleren van voorwaarden in het intrekkingsbesluit.

15 september 2022: tekstvoorstel RWS ontwerp intrekkingsbesluit Winterswijk (3 versies).

16 september 2022: Externe mailwisseling over afspraken met RWS over sloop van stallen bij intrekken van vergunningen

19 september 2022: In- en externe maatwisseling over acceptatie van beleidsregels door RWS.

19 september 2022: interne mailwisseling over inzet van saldo over meerdere projecten

20 september 2022: interne mail over ontwerp intrekkingsbesluit Winterswijk

22 september 2022: In- en externe mail met RWS over tekst in intrekkingsbesluit

29 september 2022: externe mail met RWS over tekst in ontwerp intrekkingsbesluit Winterswijk.

29 september 2022: externe mail met RWS over beëindiging proces aankoop Lunteren

29 september 2022: Interne mail ontwerp intrekkingsbesluit Winterswijk.

5 oktober 2022: mail met aanzet tbv brief van 18 oktober aan Harbers.

6 oktober 2022: definitief concept Ontwerp intrekkingsbesluit Winterswijk (2 versies)

6 oktober 2022: Interne mailwisseling over het koppelen van voorwaarden aan intrekkingsbesluit.

6 oktober 2022: Interne mailwisseling over het formuleren van voorwaarden in het intrekkingsbesluit.

10 oktober 2022: Interne mailwisseling over publicatie intrekkingsbesluit tbv VIA15.

10 oktober 2022: Rondvraag GS over afstemming met RWS over intrekkingsbesluit tbv VIA15

18 oktober: brief college GS aan Minister Harbers over de aankoop van boerderijen tbv A27

18 oktober: beantwoording statenvragen waarin wordt gemeld dat ons college niet bestuurlijk is geïnformeerd door RWS over de aankoop van boerderijen tbv de A27 en dat uw college ook niet op de hoogte is van andere voornemens tot aankoop van boerderijen door de Rijksoverheid.

14 november 2022: in- en externe mailwisseling over beëindiging aankoop bedrijf in Speuld.

15 november 2022: mailwisseling tussen provincies Utrecht en Gelderland over voornemen indienen motie ChristenUnie.

15 november 2022: mailwisseling tussen provincies Utrecht en Gelderland over uitleg beleidsregels mbt slopen

16 november 2022: Interne mailwisseling over bevoegd gezag intrekking.

16 november 2022: Interne mailwisseling over voorbereiding statendebat en advies motie.

16 november: Motie ChristenUnie met oproep om geen medewerking te verlenen aan intrekkingen zolang de beleidsregels worden geschonden.

17 november 2022: Interne mailwisseling tbv verzending brief aan Harbers nav debat.

17 november: Brief college GS aan Minister Harbers nav debat 16 november

17 november: Brief college GS aan Minister Van der Wal, met afschrift van brief aan Harbers

17 november: GS-brief tbv verzending brieven aan Harbers en Van der Wal

Whatsapp-berichten tussen gedeputeerde Witjes en HID Oost-Nederland